

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

—
CROATIAN
CHAMBER OF
ECONOMY

SEKTOR ZA INDUSTRIJU
INDUSTRY SECTOR

KAKO HRVATSKA INDUSTRIJA PLASTIKE MOŽE POMOĆI U USPOSTAVI KRUŽNOG GOSPODARSTVA?

mr. Gordana Pehneć Pavlović, dipl. inž.
22. svibnja 2023. TEHNOEKO, Poreč

Sadržaj

- Uvod
- Inicijative za uspostavu KG
- Problem povećanja reciklaže otpadne plastike
- Prijedlog industrije plastike za „zatvaranje kruga”
- Zaključak

Uvod

Prvi proizvodi od plastike stavljeni su na tržište da zamjene oskudne i neodržive prirodne resurse (kornjačevina, slonovača, kosti životinja i dr.)

Od tada pa do danas, plastični materijali su oblikovali današnji svijet donijevši sigurnost, higijensku / zdravstvenu zaštitu, komfor te su uvelike pridonijeli blagostanju današnjeg društva.

Plastika čini automobile i ostala prijevozna sredstva lakšima i sigurnijima te stoga smanjuje potrošnju CO₂, produžuje rok trajanja hrane i nezamjenjiva je u medicini (šprice, igle, implantati i dr.) i drugim djelatnostima.

Plastika je često održivija od ostalih materijala jer je lakša, izdržljivija i učinkovitija. Ukratko: više ne možemo zamisliti naš suvremeni život bez plastike.

Unatoč odličnim karakteristikama, današnje društvo i industrija plastike suočeni su sa problemom ogromnih količina otpada koji treba hitno riješiti.

Uvod (2)

«Europska strategiju za plastiku u kružnom gospodarstvu» zahtjeva promjenu prema:

"Pametnoj, inovativnoj i održivoj industriji plastike, gdje dizajn i proizvodnja u potpunosti udovoljavaju potrebama ponovne uporabe, popravka i recikliranja ...

- do 2030. više od polovice plastičnog otpada proizvedenog u Europi će se reciklirati
- do 2030. 60% plastične ambalaže će se moći ponovno upotrijebiti i/ili reciklirati
- do 2040. na tržištu 100% ponovno upotrebljiva, reciklabilna i/ili kompostabilna ambalaža"

Industrija plastike podržava donesenu Strategiju kao i odredbe novog ZGO te želi pomoći da se postavljeni cilj resursno učinkovite i kružne industrije plastike ostvari što je moguće prije.

Promjena poslovanja, sa linearnog na kružno gospodarstvo predstavlja velik izazov za industriju ali i za cijelo društvo.

Kružno gospodarstvo je podijeljena odgovornost! Stoga industrija plastike u interesu realizacije ciljeva kružnog gospodarstva predlaže uspostavu odgovornosti i obaveza svih sudionika u lancu vrijednosti, a ne samo industrije.

Inicijative za uspostavu KG

Europska unija kontinuirano potiče industriju plastike da postane više „kružna” te da poveća količinu recikliranih polimera u proizvodima.

EK je postavila cilj, do 2025.g. ugraditi 10 milijuna tona reciklata otpadne plastike u nove proizvode!

Povisiti ugradnju reciklata sa sadašnjih 5 na 10 milijuna tona predstavlja veliki izazov!

Kontinuirana opskrba kvalitetnom sekundarnom sirovinom, omogućit će porast potražnje i korištenja reciklata.

Cilj je moguće ostvariti jedino uspostavom suradnje u cijelom lancu vrijednosti!

Zabrana odlaganja otpada na odlagališta i oporezivanje nerekiclrane otpadne plastične ambalaže sa 0.80 EUR/kg (od siječnja 2021.) dodatni je poticaj na suradnju.

Inicijative za uspostavu KG (2)

EK, DG Grow osnovala je **Circular Plastics Alliance** kako bi pomogla povezivanje i suradnju u lancu vrijednosti neophodnu za postizanje zadanog cilja.

PlasticsEurope osnovao „Plastics 2030” Voluntary Commitment, predstavlja dobrovoljnu obvezu industrije za suzbijanje loše navike odbacivanja otpada od plastike u okoliš te njegovo vraćanje na ponovnu upotrebu i reciklažu.

EuPC pokrenu projekt MORE – More Recycling prati ugradnju reciklata od plastike u pogonima prerade plastike prema vrsti materijala i po različitim tehnologijama prerade.

HGK, Udruženje industrije plastike i gume osnovalo je Hrvatsku platformu za otpad od plastike kao alat koji će pomoći potaknuti suradnju svih predstavnika u lancu vrijednosti (industrije, komunalnih poduzeća, reciklažera, znanosti, državnih institucija, jedinica lokalne samouprave, trgovaca, potrošača, nevladinih organizacija i dr.) radi kreiranja kružnog gospodarstva po grupama proizvoda.

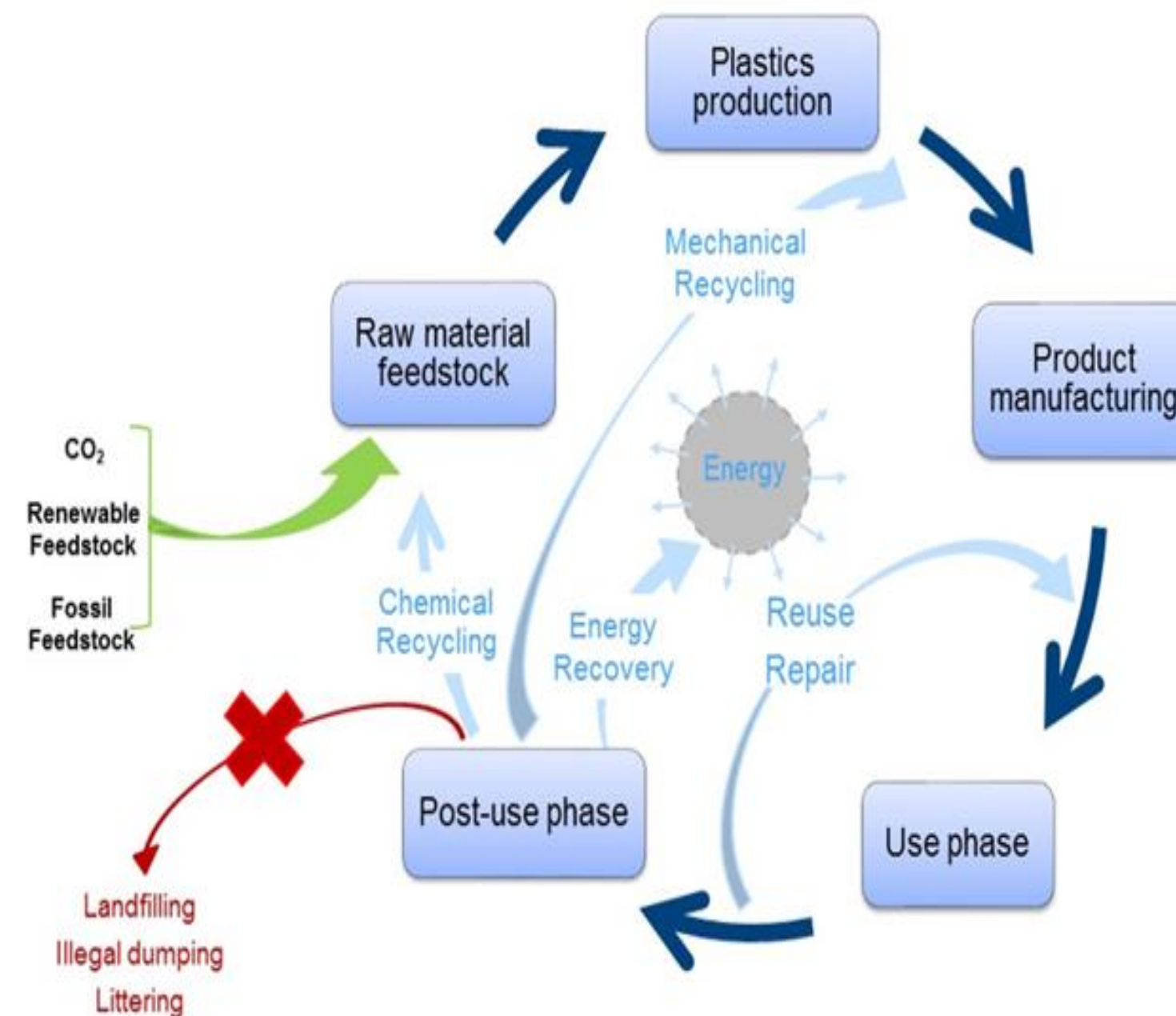
Problemi povećanja reciklaže otpadne plastike

Činjenica je da trenutno nema rješenja za održivo zbrinjavanje svih vrsta prikupljene otpadne plastike. Međutim, velik dio je moguće reciklirati sada, a za ostatak se nude nova rješenja.

Problemi koji priječe povećanje reciklaže:

- otpad koji nije odvojen prema vrsti polimera
- teško/nemoguće razdvajanje
- ne označene vrste materijala
- teško razlikovanje tipova materijala
- određeni dio prikupljene plastike naknadno se sortira što stvara dodatno opterećenje na odlagalištima te povećava troškove

Veće stope recikliranja potaknute su u nekim DČ EU uvođenjem zabrana ili visokih naknada za odlaganje koje su se pokazale učinkovite.

Prijedlog industrije plastike za „zatvaranje kruga” (1)

Industrija nudi pomoć kroz sljedeće aktivnosti:

1. Pomoć u traženju najboljih mogućih rješenja za zbrinjavanje plastičnog otpada prema grupama proizvoda. Prioritet – otpadna ambalaža za koju industrija plaća naknadu za zbrinjavanje, a ista nije u sustavu povratne naknade.
2. Detektiranje i preporuka za zamjenu problematične plastične ambalaže kroz redizajniranje, inovacije i nove modele isporuke.
3. Uspostava modela povratne ambalaže gdje je to moguće smanjujući potrebu za jednokratnom ambalažom.
4. Pomoć u postizanju ciljeva i praćenju realizacije istih vezano za povećanje udjela ugradnje reciklata u novi proizvod

Prijedlog industrije plastike za „zatvaranje kruga” (2)

Zadaća svih dionika kroz Platformu za otpad od plastike:

1. Informacija o raspoloživim količinama sortiranog otpada prema vrsti polimera (sakupljači)
2. Definirati kvalitetu i sljedivost kvalitete otpadne plastike i reciklata (reciklažeri)
2. Dogovor oko dizajna proizvoda (eko) i ugradnje reciklata u nove proizvode (industrija, fakulteti)
4. Kreiranje tržišta za ugradnju reciklata (industrija, fakulteti)
5. Postići konkurentnu cijenu reciklata u odnosu na originalan polimer
6. Osigurati prepoznatljivost proizvoda sukladno kružnom gospodarstvu od strane potrošača (uvođenje nove oznake i promocija iste)

Prijedlog industrije plastike za „zatvaranje kruga” (3)

Reciklirana plastika predstavlja korisnu sirovinu za proizvodnju novih proizvoda koja može pozitivno utjecati na konkurentnost.

Moguće postići ekološku i ekonomsku korist!

Za postizanje tog cilja potrebno je:

- Uspostaviti suradnju i dogovor svih sudionika u lancu vrijednosti
- Stimulirati odgovorno ponašanje potrošača (edukacija)
- Poboljšati kvalitetu prikupljanja, a posebno sortiranja – uvjet za povećanje recikliranja!
- Uvesti ekološki dizajn u kreiranju novih proizvoda
- Iskoristiti tehnološke inovacije na području recikliranja te prilagoditi proizvodne procese
- Plaćanje naknade proizvođača za zbrinjavanje otpada prema mogućnostima recikliranja proizvoda kao i prema korištenju reciklata u proizvodnji novog proizvoda.

Prijedlog industrije plastike za „zatvaranje kruga” (4)

Udruženje industrije plastike i gume predlaže kroz Hrvatsku platformu za otpad potaknuti suradnju u lancu vrijednosti po grupama proizvoda od plastike i to:

1. ambalaža

- suradnja dionika u lancu vrijednosti okupljenih oko ambalaže od deterdženata radi ugradnje reciklata u novu ambalažu od deterdženata.
- suradnja dionika u lancu vrijednosti na vraćanju folija i vrećica natrag u proizvodnju
- suradnja dionika u lancu vrijednosti okupljenih oko određene ambalaže od prehrambenih artikala koji se mogu odvojiti i vratiti u proizvodnju ne prehrambenih proizvoda

2. građevni proizvodi

- suradnja dionika u lancu vrijednosti okupljenih oko ponovne ugradnje reciklata EPS-a

Zaključak

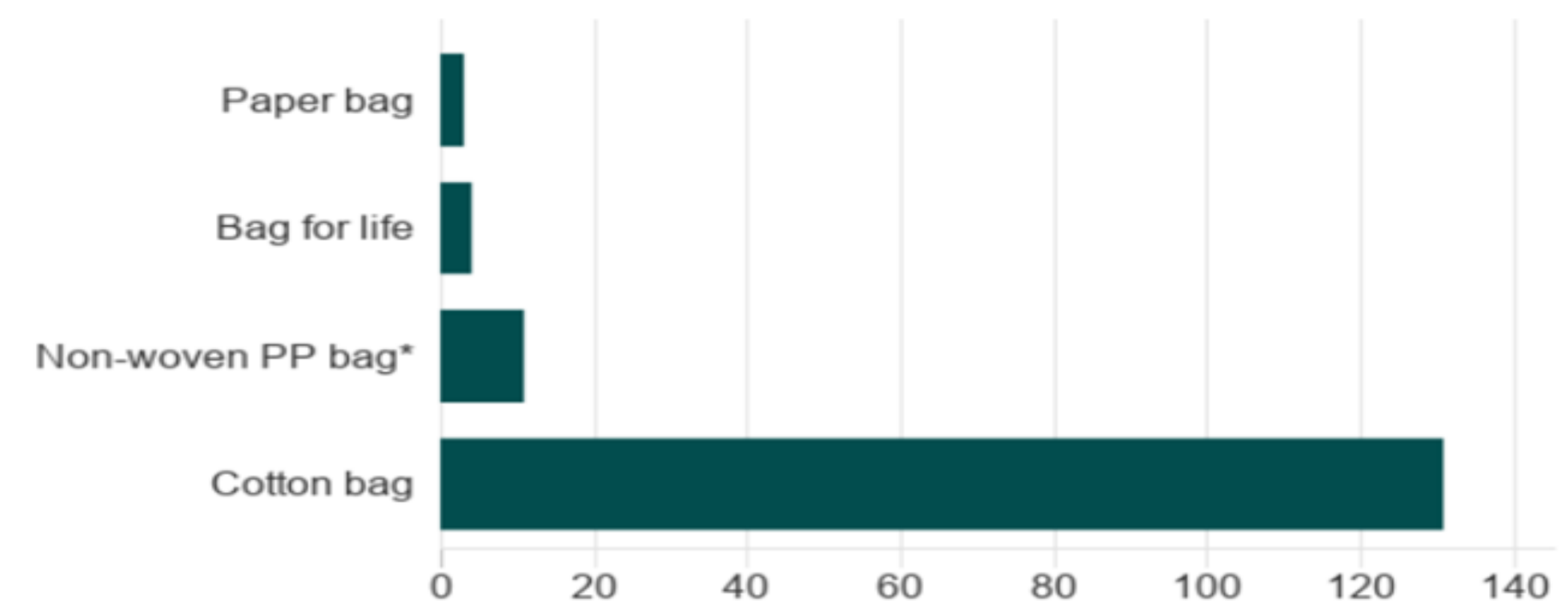
Industrija plastike želi se aktivno uključiti u rješavanje problema otpadne plastike, pronaći nova inovativna rješenja i modele za vraćanje vrijednih resursa natrag u proizvodnju te time pomoći tranziciju na kružno gospodarstvo uz povećanje konkurentnosti domaće industrije.

No, za postizanje kružnog gospodarstva mora postojati raspodijeljena obveza i odgovornost svih dionika u lancu vrijednosti! Industrija ne može problem riješiti sama.

Odluka o zamjeni proizvoda od plastike alternativnim proizvodima mora biti utemeljena na znanstvenim činjenicama koje omogućuju izračun okolišnog otiska i procjena cjeloživotnog ciklusa proizvoda!

How many times do you need to use a bag to make it more environmentally friendly than a single-use plastic bag?

■ Number of reuses

Source: Environment Agency (* Non-woven PP is described as a heavier more durable bag made from polypropylene) **BBC**

Hvala na pažnji!

Sektor za industriju i održivi razvoj

Tel.:+385 1 4606 701

Fax:+385 1 4606 737

**Nova cesta 7/I
10000 Zagreb**

e-mail: industrija@hgk.hr
gpehnec@hgk.hr

www.hgk.hr

